

BOSNA I HERCEGOVINA

FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA

FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA

DIGITALIZACIJA BUDŽETSKE FUNKCIJE:

GENERALNI POTENCIJALI I RAD NA IT UNAPRJEĐENJIMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE (FBIH)

Alija Aljović, pomoćnik ministra za budžet i javne rashode, Federalno ministarstvo finansija (FMF)

Cijelo-mrežni sastanak PEMPAL-a, Beč, mart 2025. godine

- I. Generalni potencijali digitalizacije budžetske funkcije**
- II. Trenutni rad na unaprjeđenju IT sistema za planiranje budžeta u Federaciji Bosne i Hercegovine (FBiH) – da omogući implementaciju novog dizajna budžetiranja po programima i učincima (PPB)**
- III. Planirani sljedeći koraci na daljnjem IT unapređenjima u FBiH – direktno povezivanje sa procesima strateškog planiranja**
- IV. Ključni izazovi**

DIGITALIZACIJA IZ BUDŽETSKE PERSPEKTIVE

Digitalizacija već transformira javni sektor; **razumijevanje** (osnovnih i potencijalnih naprednih) **uticaja na budžetsku funkciju je važno za planiranje kapaciteta osoblja, podataka, alata i procesa:**

1. **Integracija finansijskih i nefinansijskih podataka** – poboljšanje PPB-a, uvezivanje s podacima indikatora učinaka na korisnike usluga/građane (a čak i direktno uvezivanje s statističkim/admin podacima)
2. **Bolja međuinstitucionalna saradnja** – uvezane platforme MF-a i resornih ministarstava/agencija
3. **Unaprjeđenje budžetske otvorenosti** – napredne interaktivne platforme
4. **Automatizacija rutinskih zadataka budžetskih analitičara, koja otvara prostor za fokus na strateške zadatke** – brža priprema budžetske dokumentacije, a potencijalno i AI za granice rashoda
5. **Napredne analize i simulacije za budžetiranje** - *big data* i *advanced analytics* za projekcije i scenarije rashoda
6. **Dynamic budget adjustments u toku godine** - prilagodbe plana u skladu s ekonomskim uslovima/krizama i *predictive analytics* za trendova koji zahtjevaju prilagodbe tekućeg budžeta kako bi se npr. preduhitrili budući deficiti

TREKUTNI RAD NA UNAPREĐENJU IT SISTEMA U FBIH (I)

ZAŠTO SMO KRENULI U IT UNAPREĐENJA?

PPB u BiH nije bio dio zvanične budžetske dokumentacije i nije se suštinski koristio.

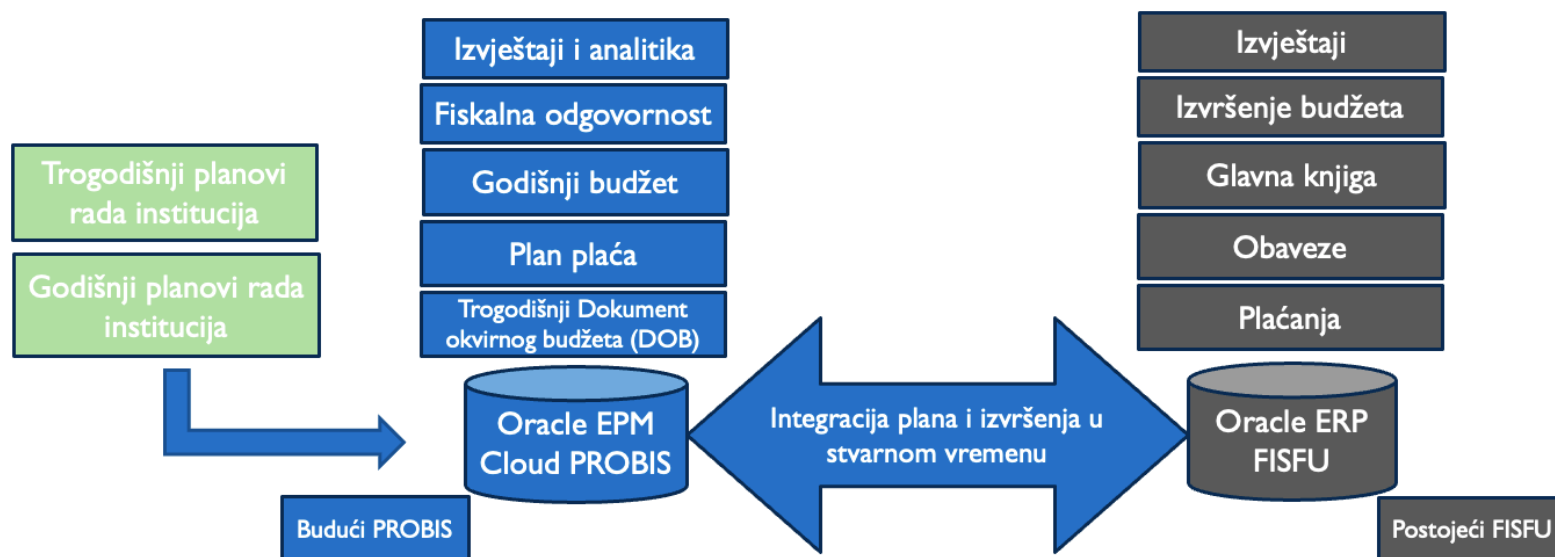
Dizajniran novi PPB sistem ([velikim dijelom na temelju znanja stečenih kroz PEMPAL BCOP](#)), kako bi se adresirale slabosti:

1. **nestandardiziran opseg programa i previše iscjepkana programska struktura**
2. **velike razlike među korisnicima**
3. **nedovoljna kvaliteta indikatora**
4. **predetaljni obrasci**
5. **nevezanost sa strateškim planiranjem**
6. **[neadekvatan i zastario IT sistem](#)**

CILJ JE BIO NAPRAVITI JEDNOSTAVAN PPB DIZAJN KOJI JE:

- i) **FLEKSIBILAN** - prema prirodi nadležnosti svake institucije,
2. **DIREKTNO I CILJANO UVEZAN SA STRATEŠKIM PLANIRANJEM**
3. **PROVODIV** - uključujući i IT dio i sistem izvršenja i revizije budžeta
4. **KOJI ĆE SE ZAISTA KORISTITI** za informiranje u **DONOŠENJU** odluka

NOVI IT SISTEM: Cloud tehnologija i uvezivanje planiranja i izvršenje budžeta na istim tehnologijama

TRENUTNI RAD NA UNAPREĐENJU IT SISTEMA U FBIH (2)

Prednosti unosa podataka u PROBIS-u:

- Standardizirani i strukturirani unos podataka
- Modul za planiranje dinamike zapošljavanja i troškova plata
- Direktna integracija sa Excel-om
- Validacija podataka u odnosu na postavljene limite u realnom vremenu
- Manje grešaka i bolja kontrola verzija budžetskih dokumenata
- Brža obrada podataka i smanjenje administrativnog opterećenja

Bolja saradnja sa resornim institucijama:

- Centralizirana platforma za interakciju
- Omogućeno istovremeno unošenje i pregled podataka
- Transparentnost i praćenje izmjena u realnom vremenu
- Brža validacija budžetskih zahtjeva i smanjenje kašnjenja

Unos troškova plata Unos DOB Verzije

Budžetski korisnik: 1201 Vlada Federacije BiH Program: Izvršna vlast FBiH – Ured premijera i zamjenika premijera i rad Vlade Stavka posebnog budžetskog nadzora: Bez stavke

Izvršna vlast FBiH – Ured premijera i zamjenika premijera i rad Vlade
Bez stavke

DOB: 10 Sredstva budžeta

Jan Feb Mar Apr May Jun Jul Avg Sep Okt Nov Dec 2025

DIO 1: INFORMACIJE O PROGRAMU	
ŠIFRA PROGRAMA	20011607601220
Korisnik	2001. Federalno ministarstvo zdravstva
Strateški cilj korisnika	Unapređenje zdravstvenih usluga i efikasnosti zdravstvenog sistema u FBiH
Glavni program	Zaštita zdravlja
PROGRAM	Koordinacija organizacije i razvoja zdravstvene zaštite u FBiH
Organizacione jedinice u sastavu programa	Sektor za planiranje i razvoj zdravstvenih kapaciteta, Sektor za koordinaciju zdravstvenih ustanova
Prioritet/mjera iz Strategije razvoja FBiH kojoj program doprinosi	Poboljšanje pristupa osnovnim zdravstvenim uslugama u ruralnim područjima
Prioritet/mjera iz usvojene sektorske strategije kojoj program doprinosi	Razvoj primarne zdravstvene zaštite sa fokusom na preventivnu medicinu
Programski cilj i ključne djelatnosti	Povećanje dostupnosti zdravstvene zaštite kroz modernizaciju zdravstvenih ustanova i jačanje kapaciteta zdravstvenih radnika
Pravno uporište programa (ključna legislativa)	Zakon o zdravstvenoj zaštiti FBiH, Zakon o zdravstvenom osiguranju FBiH
Rukovoditelj programa	Dr. Test
Ključne predložene prioritete aktivnosti/projekti u okviru programa	Izgradnja novih domova zdravlja u udaljenim regijama, obuka zdravstvenih radnika za rad sa specifičnim grupama pacijenata
Navesti nove predložene prijedloge rashoda	Nabavka medicinske opreme za primarnu i sekundarnu zdravstvenu zaštitu, investicije u digitalizaciju zdravstvenih kartona
Ključni izazovi/prepreke za ostvarenje programskog cilja	Nedostatak stručnog kadra u ruralnim područjima, nedovoljna sredstva za kontinuirano održavanje zdravstvenih ustanova

2025	Dec	Ukupno za godinu
1	1	1
1	1	1
1	1	1
1	1	1
1	1	1

DIO 2: UČINCI PROGRAMA		Cilijane vrijednosti indikatora								
Izlazni (direktni) rezultati	Naziv indikatora učinka	Prethodna godina			Naredna godina (godina za koju se planira)					
		Cilijana vrijednost indikatora	Ostvarena vrijednost indikatora	Tekuća godina	Naredna godina (godina za koju se planira)		Naredna godina + 1		Naredna godina + 2	
					Za ukupan zahtjev	Od čega: za nove prijedloge rashoda	Za ukupan zahtjev	Od čega: za nove prijedloge rashoda	Za ukupan zahtjev	Od čega: za nove prijedloge rashoda
	Broj novoizgrađenih zdravstvenih ustanova	2	3	1	1	1	2	1	2	0
	Procenat povećanja broja zdravstvenih radnika	10%	12%	5%	10%	1%	10%	1%	10%	1%
	Stepen modernizacije medicinske opreme	70%	65%	75%	80%	7%	85%	6%	90%	5%
	Pokrivenost ruralnih područja primarnom zdravstvenom zaštitom	85%	83%	87%	90%	6%	92%	4%	95%	3%
	Procenat digitalizovanih zdravstvenih kartona	60%	58%	65%	70%	8%	75%	7%	80%	6%

TRENUTNI RAD NA UNAPREĐENJU IT SISTEMA U FBIH (3)

Kreiranje izvještaja i analiza podataka:

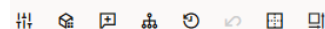
- Automatizacija izvještavanja
- Mogućnost kreiranja prilagođenih izvještaja prema potrebama korisnika
- Poboljšana analiza fiskalnih pokazatelja

Digitalizacija obaveznih formi:

- Usklađenost s propisima kroz digitalne forme
- Pojednostavljen proces popunjavanja i dostavljanja
- Bolja kontrola i revizija podataka
- Smanjenje papirologije i administrativnih grešaka

Razdjel	Glava	Ekonomski kod	Opis ekonomskog koda	BUDŽET 2024.		BUDŽET 2025.				
				Budžet 2024	Izvršenje budžeta za period I-VI 2024.	Zahitjevi budžetskih korisnika	Izvor 10 Sredstva budžeta	Izvor 20 Vlastiti prihod	UKUPNO	Indeks %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	12	13 =12/5
10 Parlament Federacije BiH										
1001 Dom Naroda Parlamenta Federacije BiH										
Ukupno Program										
Bez programa										
		611	Plaće i naknade troškova zaposlenih	7,093,338	6,979,722	-	7,196,542	-	7,196,542	1,439,308
		6111	Bruto plaće i naknade plaća	6,017,603	5,916,519	-	7,196,542	-	7,196,542	1,439,308
		6112	Naknade troškova zaposlenih	1,075,735	1,063,203	-	-	-	-	-
									785,127	157,025
									-	-
									14,159	2,832
									25,174	5,035

Fiskalna odgovornost - unos

Scenarij	Budžetski korisnik	Kontrolno pitanje				DA	NE	N/P	
Budžet	1201 Vlada Federacije BiH	1. Strateški plan je sastavljen i objavljen na službenoj internet stranici ministarstva/organa uprave[]				X			https://fmbmisprodukcija.v2&efsLandingPage=CST_

OBRAZAC IZJAVE O FISKALNOJ PROCJENI

Obrazac IFP - DA

A 1. Obradivač propisa		KOD	NAZIV
Razdjel		1201	Vlada Federacije BiH
B 2. Osnovni podaci o prijedlogu propisa			
Zakon		DA	Odluka
Uredba		NE	Drugi akti
Naziv propisa	-	NE	Drugi akti planiranja

C 3. Fiskalni efekat

3.1 Prihodi i primici budžeta

KOD	NAZIV	OČEKIVANI PRIHODI I PRIMICI U GODINI n					OČEKIVANI PRIHODI I PRIMICI U TEKUĆOJ GODINI n+1					OČEKIVANI PRIHODI I PRIMICI U TEKUĆOJ GODINI n+2							
		Budžet	Namjenski izvori	Ostali izvori	Ukupni dodatni prihodi/primici	Plan prihoda i primitaka u tekućem budžetu	Ukupni prihodi i primici nakon provedenja	Budžet	Namjenski izvori	Ostali izvori	Ukupni dodatni prihodi/primici	Plan prihoda i primitaka u tekućem budžetu	Ukupni prihodi i primici nakon provedenja	Budžet	Namjenski izvori	Ostali izvori	Ukupni dodatni prihodi/primici	Plan prihoda i primitaka u tekućem budžetu	Ukupni prihodi i primici nakon provedenja
		1	2	3	4=1+2+3	5	6=4+5	7	8	9	10=7+8+9	11	12=10+11	13	14	15	16=13+14+15	17	18=16+17
711000	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
712000	Doprinosi za socijalnu zaštitu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

PLANIRANI SLJEDEĆI KORACI NA DALJNJEM IT UNAPREĐENJIMA U FBIH

Budući koraci - integracija sa strateškim planiranjem:

- Direktno povezivanje IT sistema za PPB sa sistemom za strateško planiranje (strategije, mjere, indikatori)
- Aplikacija je integrisana sa ERP-om kojim se prati izvršenje budžeta
- Kontinuirana optimizacija budžetskog procesa uz podršku napredne analitike

The screenshot displays a user interface for the FMF_ system. At the top left, there is a circular profile picture of a woman and the text 'FMF_'. Below this, a section titled '1 Announcements' lists key dates: '28.2. Instrukcija 1', '30.4. Dostava podataka za DOB', '30.6. Instrukcija 2', '31.7. Dostava podataka za budžet', and '31.8. Finaliziranje budžeta'. To the right of the announcements is a grid of nine icons, each with a three-dot menu below it, representing different system modules: 'Programi' (target icon), 'DOB' (puzzle pieces icon), 'Budžet' (calendar with dollar sign icon), 'Rebalans' (scales icon), 'Fiskalna odgovornost' (interlocking circles icon), 'FIA Modul' (refresh icon), 'Aplikacija' (cube icon), 'Alatke' (wrench icon), and 'Akademija' (play button icon).

KLJUČNI IZAZOVI

1. **Nedovoljan kapacitet osoblja koje radi na planiranju budžeta** - potrebne i bazne i kontinuirane obuke
2. **Posebno slab kapacitet IT osoblja u javnom sektoru i povezana ovisnost o vanjskim ekspertima i sistemima koji su i skupi i kompliciraniji za buduće prilagodbe sistema**
3. **Potreba za jakim cybersecurity mjerama**
4. **Suštinski, IT i proceduralno slabo uvezani procesi prikupljanja i korištenja administrativnih podataka o aktivnostima/učincima** - veliki napori potrebni za stvaranje uslova za *big data* i *advanced/predictive analytics*
5. **Generalno postoji otklon ka korištenju AI-a i naprednih analiza (strah od pogrešnih rezultata) za ovako odgovorne i važne zadatke**
6. **Nije realno očekivati spremnost za razmatranje dopuštanja "dinamičkih prilagodbi budžetskog plana" u ovoj fazi**

Detaljni savjeti međunarodnih organizacija i napredni primjeri dobrih praksi u drugim zemljama će nam biti od velike važnosti u narednim godinama, te se nadamo da ćemo to dobiti kroz PEMPAL.

HVALA NA PAŽNJI!